

číslo ve spisu:

UNIVERZITA KARLOVA V PRAZE
KATOLICKÁ TEOLOGICKÁ FAKULTA

THÁKUROVA 3, 160 00 PRAHA 6

Katedra/Ústav: Katedra biblických věd

Posudek vedoucího/vedoucí diplomové práce

jméno vedoucího/vedoucí Jaroslav Brož

Autor/autorka práce: Petr Nejedlý
Studijní program/obor: Teologie, Teologické nauky
Název práce: David - od pastýře ovcí ke králi nad Izraelem
Vedoucí práce: Jaroslav Brož
Rozsah práce: 89 NS, 161 065 znaků

1. Kritické zhodnocení

Kritéria hodnocení	splňuje bez výhrad	splňuje s drobnými připomínkami	splňuje s výhradami	Nesplňuje
A. Formální a jazyková kritéria				
Práce odpovídá rozsahovým podmínkám	☒	☐	☐	☐
Práce má odpovídající jazykovou úroveň (pravopis, stylistika)	☐	☒	☐	☐
Formální zpracování práce (celková struktura a její logičnost)	☐	☐	☒	☐
Dodržení stanovených zásad citačních pravidel; formální jednota poznámkového a kritického aparátu	☐	☒	☐	☐
Zpracování příloh	☐	☐	☐	☐
Celková typografická úprava	☐	☒	☐	☐

B. Obsahová kritéria				
Práce jasně formuluje své cíle a metodiku jejich dosažení	☐	☒	☐	☐
Práce stanovených cílů dosahuje	☐	☐	☒	☐
Práce kriticky pracuje s primárními prameny i sekundární literaturou	☐	☒	☐	☐
Autorovy/autorčiny soudy a hodnocení jsou argumentačně podloženy	☐	☒	☐	☐
Autor/ka umí pracovat s odbornou terminologií a využívá jí	☐	☒	☐	☐
V práci jsou jasně vyjádřeny dosažené cíle	☐	☐	☒	☐
C. Celkový přínos práce				
Tuto část je vhodné rozvést v bodě 5.				
	ano		ne	
Práce je kompilační prací	☒		☐	
Práce se zabývá dosud nezpracovaným tématem	☐		☒	
Práce přináší nové poznatky	☐		☒	
Práce navrhuje nové metodické přístupy	☐		☒	
Práce má metodologický/teologický přínos	☒		☐	
D. Průběh zpracování práce				
	ano		ne	
Autor/ka pravidelně konzultovala s vedoucím práce	☒		☐	
Autor/ka přicházela se samostatnými tvůrčími podněty	☒		☐	

Celkové hodnocení práce

(stručná charakteristika (v případě potřeby je možné užít zvláštní přílohy))

Petr Nejedlý předkládá práci v oboru biblistiky, která je ve skutečnosti prací mezioborovou. Klade si za cíl spojit biblickou exegezi a pastoračně duchovní využití Jungovy teorie o archetypech. Tento metodický postup se student rozhodl aplikovat na starozákonní postavu krále Davida.

Již z předmluvy je zřejmé, že prvním impulzem k práci bylo okouzlení autora knihou R. Moore a D. Gillette, které během práce trvá. To by samo o sobě bylo chvályhodným jevem, kdyby při tom byl student rozhodnut podrobit předmět svého obdivu dostatečné kritice, která - jak se hodnotiteli zdá - v práci chybí.

Práce je rozdělena do tří částí. První dvě kapitoly se zabývají tematikou krále Davida podle 1. a 2. knihy Samuelovy. První kapitola obsahuje pojednání o pěti tématech, která jsou podle autora práce vzhledem k Davidově postavě klíčová. Nejedlý se v nich zmiňuje o dějinných okolnostech Davidova života a vlády a dotkne se některých literárních otázek spojených s textem. To vše je předloženo živým a poutavým vypravěčským stylem, který ovšem leckdy postrádá vědeckou exaktnost a systematičnost. Náplní druhé kapitoly je pět biblických textů vybraných v souvislosti s tématem práce, které mají funkci charakterických vzorků Davidova života a působení. Čtenář by jistě uvítal, kdyby se na začátku kapitoly dověděl, podle jakého klíče autor k výběru textů došel a jakou mezi nimi vidí souvislost. Rozsah práce nedovoluje podrobnou exegezi těchto textů, což nutně vede k povrchnímu a místy značně kusému výkladu, který se někdy zastaví u pozoruhodných detailů, které by měly místo spíše v poznámce pod čarou. Třetí kapitola je v podstatě prezentací výše uvedené publikace o Davidovi coby archetypální figuře. Nejedlý apodikticky představuje bohatou škálu jungistické archetypální typologie a je jí zjevně nadšen. Zde bychom uvítali fundamentální prošetření tohoto přístupu, protože vedle obdivovatelů má i své četné kritiky. V oblasti biblické interpretace se s tímto přístupem počítá, jde ale skutečně o "přístup", nikoli o "metodu" ve vlastním smyslu (viz dokument Papežské biblické komise, Výklad Bible v církvi, 1993, I, D, 3). Navíc v této třetí kapitole chybí dostatečné zdůraznění vazby na část exegetickou, takže práce působí jako slepenec dvou samostatných monolitů.

Vedle českého překladu biblického textu autor konzultuje sekundární literaturu v poměrně omezeném výběru. Očekávali bychom, že použije aspoň jednu recentní důkladnější biblistickou monografickou studii o králi Davidovi. Citované komentáře v angličtině používá jen marginálně.

Jazykový projev autora je - jak už bylo konstatováno - vypravěčsky poutavý, živý, místy má sklon až k hovorovým a emocionálně vypjatým výrazům. To snižuje hodnotu vědeckosti práce. Setkáme se i s útvary, které nejsou úplnými větami; např. na str. 15, 4. odst. shora, 2. ř.: "Volba z mnoha synů otce Jišaje". Stejně tak není na str. 13, 8. ř. zdola, jasná funkce jmen prvních tří izraelských králů s daty jejich vlády. Formální úprava působí na první pohled úhledně, ale i zde najdeme jisté nedostatky. Už v nadpise za slovem "David" by měl místo spojovníku být rozdělovník (nebo lépe dvojtečka?). Není jasné, proč první dílčí nadpisy v 1. kapitole nejsou číslovány. V seznamu literatury u titulů z řady Word Biblical Commentary (autor soustavně uvádí chybně "Commentar") je chybně na prvním místě uváděn název řady místo názvů jednotlivých titulů. U titulů z řady The Anchor Bible se zase název řady nachází chybně mezi údaji o místu vydání a o vydavatelství. V českých názvech je několikrát v označení "starý zákon" chybně malé "s".

Kromě stylistických nepřesností či neobratností, které jsem označil přímo v tištěném exempláři práce, chci poukázat na některé věcné chyby. V úvodu na str. 7, 2. ř. zdola autor používá výraz "vědecko-popularizační metoda"; zde by bylo správnější mluvit o "přístupu". Na str. 9, konec 1. odst.: bylo by přesnější uvést přímo, že příběh Izraele bude rozdělen na "5" částí. Na téže straně v 6. odst. je zavádějí výraz "po rozpadu veleříše". Z kontextu je patrné,

že autor má asi na mysli jednotné království za Davida a Šalomouna - ale tam lze ztěžší mluvit o "veleříši". Na str. 10, 2. odst.: zde je nepřesné označení Nehemiáše a Ezdráše jako "proroků a učitelů". Zcela nejasný je smysl věty na str. 19, 2. odst. zdola: "Vrchol (vítězství), je střežený zlým lvem nebo medvědem (psychologicky nastíněno)". Na str. 54, 1. odst.: Bičovo tvrzení o přesvědčivém důkazu proniknutí Joába do města tzv. Warrenovou štolou je dnes pouze jednou z více hypotéz. Na str. 58: tvrzení v 2. odst. není tak jisté, jak vyznívá; jde o jednu z možných interpretací.

Závěrem lze konstatovat, že diplomant prokázal zaujetí zvoleným tématem, které promýšlel se značnou dávkou samostatnosti. Jeho práce je značně limitována nesoustavností v exegetické části a její malou, místy zcela chybějící propojeností s částí tzv. psychologicko-jungovskou. V té zase postrádáme určitý zdravý odstup a kritické zhodnocení předloženého systému archetypů.

Vzhledem ke všem uvedeným skutečnostem práci doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení "dobře".

3. Otázky a náměty práce k diskuzi při obhajobě

- 1) Povolání Davida v kontextu jiných biblických povolání; biblicko-teologické aspekty tématu vyvolení - povolání - poslání.
- 2) Metodicky: význam a limity psychologických a psychoanalytických přístupů při četbě a interpretaci biblických textů jako pramenů Zjevení.

Doporučení práce k obhajobě

doporučuji

Návrh doporučení k obhajobě: doporučuji, nedoporučuji

Datum: 29. května 2013

Podpis: